නිබ්බාන - සංසාර දිය සුැලිය සහ ලෝක නිරෝධය

පූජ්‍ය කටුකුරුන්දේ ඥාණානන්ද හිමි -
නිබ්බාන දේශනා අංක 22 සහ 24 ඇසුරෙනි.

NotebookLM

සංසාරය යනු දිය සුලියකි
දිය සුලියක් යනු මැදක් තේන්දු කරගෙන පවතින විපරීත පැවැත්මකි. එහි ඇතුළත සහ පිටත ලෙස වහප බෙදීමක් (අභ්තෝ ජටා - බහි ජටා) පවති.
නිවීම යනු මෙම දිය සුළිය හඟර වීමයි. දිය සුළිය හකර වූ විට 'මෙහි' හෝ 'එහි' නියා තැනක් පෙන්විය නොහැක.

‘සත්ත්වයා’ යනු කවුද?
රූපය, වේදනාව ආදී ස්කන්ධයන්හි ඇලීමක් (ඡන්ද, රාග) ඇත්නම්, එතැන ‘සත්ත්වයා’ ඇත.
බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙය කුඩා ළමුන් වැලි ගෙවල් (පංසුවාගාර) සැඟෑ යැයි සිතා සෙල්ලම් කිරීමට සමාන කළ සේක. නුවණ මුහුකුරා ගිය පසු ඔවුන් එම වැලි ගෙවල් බිඳ දමයි.
ඇලීම (තණ්හාව) හැති තැන සත්ත්වයෙක් නැත.

තථාගතයන් වහන්සේ සොයාගත නොහැක
ජීවමාන කාලයේදීවත් තථාගතයන් වහන්සේව 'සත්ත්වයෙක්' ලෙස හඳුනාගත නොහැක.
උන්වහන්සේ මුලින් උගුලා දැමූ තල් ගසක් (තාලාවත්thුතත) මෙහි. දෙවිවරුන්ට පවා උන්වහන්සේගේ විඥ්ඤාණය පිහිටි තැනක් සොයාගත නොහැක. උන්වහන්සේ 'අනුපලබ්භමාන' (සොයාගත නොහැකි) ස්වභාවයෙන් යුක්තය.
NotebookLM

භව නෙත්තිය සිඳ දැමීම
නැට්ට කැපූ අඹ වල්ලක් මෙන්,
තණ්හාව (භව නෙත්තිය) සිඳ දැමූ
පසු තථාගතයන් වහන්සේගේ කය
පැවතුනද, එය ලෝකයට අයත් නැත.
ශරීරය බිඳුණු පසු දෙවියන්ට හෝ
මිනිසුන්ට උන්වහන්සේව
දැකගත නොහැක.

ලෝකය ඇත්තේ කොහිද?
ලෝකය යනු භෞතික ලඟලෝක ගොවේ. ඇස, කන, නාසය, දිව, කය සහ මනස යන ආයතන හය (සළායතන) තුළ ලෝකය පවතී. ලෝකය මඟින් මිම්ම (මිහුම් දණ්ඩ) මෙම ආයතන හයයි. යම් තැනක ඇතත්, රූපත්, විඳේදෙත් ඈද්ද, ලෝකය ඇත්තේ එහෙයය.

මාරයාගේ ග්‍රහණය
ඇසත්, රූපයත්, විඤ්ඤාණයත් මාරයාය. මාරයාට ගමන් කළ හැක්කේ මේවා ඇති තැනට පමණි. යම් තැනක ඇස, රූපය හා විඤ්ඤාණය නැද්ද (ෂළායතන නිරෝධය), එතැන මාරයාට ගමන් කළ නොහැක. එය මරණයෙන් තොර වූ (අමරණීය) තත්ත්වයයි.

චරණ නම් චිත්‍රය
චලන චිත්‍රයක් (Movie) අපට සත්‍යයක් ලෙස පෙනෙන්නේ රූප රාමු වේගයෙන් මාරු වන නිසාය. අපගේ සිතද එසේමය. වේගවත් වෙනස් වීම (අනිත්‍යය) නිසා අපට නිත්‍ය වූ ලෝකයක් පෙනේ. සිත චිත්‍රයටත් වඩා විචිත්‍රය.

NotebookLM

මැජික් කේතලය
මැජික් කේතලයෙන් වතුර නොවැවෙන්නා සේ, ලෝකයද හටගැනීම සහ නැතිවීම (උදය - වය) මත පවතී. නරඹන්නා සිතන්නේ භාජනය පිරෙන බවයි. නමුත් ඇත්ත වශයෙන්ම සිදුවන්නේ මායාවකි. ලෝකයේ පැවැත්මද මෙවැනි මායාවකි.

ද්වයතා (The Duality)
විඤ්ඤාණය ඔටගස්ගේ දෙගස් (ද්වයං) ඕනාය (උදා: ඇස සහ රූපය). මෙම දෙගම වෙගස් වන ප්‍රවය (චලං), ගෙවී යන ප්‍රවය (වයං). අඕනෑ වූ දෙගස් ඕනා ඔටගස්නා විඤ්ඤාණය ඕගය වීය යොදැනැත.

ලෝකයේ කෙළවර

පයින් ගමන් කර ලෝකයේ කෙළවරට (ලෝකාන්තයට) යා හොඟැක (රෝහිෑ සූත්‍රය). ලෝකයේ කෙළවර දැකිය හැක්කේ බඹකේ පමණය වූ එය ගමනක් නොව, ඝළායතන නිරෝධය නම් වූ 'නතර වීමකි'.

NotebookLM

තාදී ගුණය

(Abhaya Libre)

අටලෝ දහමෙන් කම්පා නොවන, ‘එසේ වූ ස්වභාවය’ (තාදී). දිට්ඨ, සුත, මුත, විඤ්ඤාත යන කිසිවක් සත්‍ය හෝ අසත්‍ය ලෙස ඌනය නොකරන, දැකීම දැකීමක් පමණක්ම (දිට්ඨෙ දිට්ඨ මත්තං) කරගත් ස්වභාවයයි.

NotebookLM

ශූන්‍යතාවය සහ නිවීම

(Abhaya Libre)

‘නිරෝධය යනු දිය සුලියක නතර වීමයි.’

සියල්ල සකස් වූ දේවල්ය (සංඛත).
මෙය වටහා ගැනීමම දුකෙහි කෙළවරයි.

NotebookLM